

var forleden inde paa, at vi skulde have en stærkere Udhugning, thi ellers vilde de store Træer kvæle de smaa, og det er ogsaa sikkert, at der er Forstmænd, der mene, at en stærkere Udhugning er nødvendig, saa vil, sige de, de yngre Træer trives bedre. Jeg har for nogle Aar siden set en Forstmand skrive: „Hvis den i Forslag bragte stærkere Gennemhugning af Bøg bliver almindelig indført her i Landet fremfor den hidtidige svage, vilde Landets Nationalformue stige med en halv Snes Millioner Kroner“. Jeg kender det ikke, jeg er ikke sagskyndig paa dette Omraade, men som Forholdene nu ere, hvor vi faa saa grumme lidt ud af Skovene, var det værd at undersøge, om det ikke var rigtigt at gaa til en stærkere Udhugning. Hvis Nationalformuen kunde blive forøget med en halv Snes Millioner ved, at Skovvæsenet blev drevet anderledes og bedre, end det nu bliver, var det sikkert en af de Veje, der var at gaa for at faa større Indtægter. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Landbrugsminister at tage under Overvejelse, om det ikke var værd at forsøge at følge de Forstmænd, som sige, at den stærkere Udhugning af vore Skove er heldig, da det har vist sig, at den svagere Udhugning bringer meget liden Indtægt.

Der er en anden Side af vort Statskovvæsen, som jeg mener vil kunne faa Betydning for Indtægterne. Det er de Mosestrækninger, som ligge inde i Statskovene. Vi Vestjyder, som ikke ere kendte med Skove, blive, som sagt, henrykte, naar vi komme ind i disse store, prægtige Skove, men vi have ikke særlig Forstand paa at vurdere dem, det have vi derimod om Moserne, og jeg synes, det er sørgeligt at se disse store Mosestrækninger i vore Skove ligge hen som sure og elendige Arealer, der vel næsten ingen Indtægt give, maaske lidt Høslet og lidt daarlig Græsning for de Kreaturer, Hegnsmanden har gaaende der. Viovre i Jylland, og vel en Del af Sjællænderne med, kende noget til, hvad det vil sige at dyrke Moser op, og jeg antager, at det vilde være heldigt for Staten, om der blev gjort noget for at skaffe større Indtægter af de Mosestrækninger, som ligge i vore Skove. Det kan jo være, at det ikke er saa heldigt for Staten at give sig til at arbejde med Mosekultur. Vore Forstmænd, Overforsterne, Skovriderne og Skovfogederne have ikke særligt Kendskab til den Side af Skovbruget, og som Moserne ligge, sure og vandfyldte, ere de usikerede til Beplantning. Kunde de ved fornuftig Kultivering,

Udgrøftning, Tilførsel af Kunstgødning m. m. komme til at indbringe noget mere, var det sikkert et Forsøg værd. Jeg synes, det er ligefrem Synd, at saadanne Arealer skulle ligge hen uden at blive benyttede. Det danske Hedeselskab har gjort adskilligt paa det Omraade, og man kunde maaske ogsaa ved Henvendelse til Hedeselskabet faa Vejledning og Oplysning om, hvordan der skal tages fat paa Sagen. Det danske Hedeselskab har sikkert ovre i Jylland og maaske paa Øerne med, men dog særlig i de jydse Moseegne, ved deres baade teoretiske og praktiske Dygtighed og Kendskab til Sagen bevirket, at mange Landmænd have faaet mere end den dobbelte Afgrøde af Moserne med en forholdsvis meget lille Udgift.

Det kan, som sagt, være, at dette Arbejde ikke er let for Staten, som arbejder altfor tungt og kostbart, men der er ogsaa andre Veje at gaa. Disse Mosearealer kunde maaske afhændes, udlejes eller bortforpagtes for en længere Aarrække til Mænd, som virkelig vilde tage sig af dem, faa Vandet ledet bort, Surheden væk og faa dem opdyrkede. Det vilde sikkert, selv om vedkommende skulde tjene noget derpaa, og Staten kun faar en mindre Forpagtningsafgift, blive en stor, national Vinding, om vore Skovmoser kunde komme til at indbringe Værdier, hvad de ganske vist kunne. Det er ogsaa en Sag, som jeg vil henstille til den højtærede Landbrugsministers Overvejelse. Netop den nuværende Landbrugsminister, som har praktisk Kendskab til Landbruget, vilde indlægge sig Fortjeneste ved at gøre, hvad der staar i hans Magt, for at saadanne Arealer kunne komme til en nyttig og god Anvendelse. Den højtærede Minister har jo foreslaaet og Rigsdagen vedtaget adskillige Beløb til Moseopdyrkning, og saa synes jeg, det vilde være rigtigt, om Staten ogsaa tog fat paa det Omraade, der sorterer under den.

Endnu vil jeg omtale en anden Side af vort Skovvæsen. Det drejer sig om de Skove, som oparbejdes i Vestjyllands Klitter. Jeg har ved flere Lejligheder i denne Sal talt om den uheldige Maade, hvorpaa vort Klitvæsen er ordnet, og navnlig den Maade, hvorpaa Beplantningen i Klitterne foregaar, og den højtærede Landbrugsminister har vist sig velvillig overfor mine Udtalelser og taget Hensyn til dem, idet han for et Par Aar siden har nedsat et Udvalg — hvoraf jeg havde den Ære at være Medlem — til at tage under Overvejelse, hvad der kan gøres ved Klitvæse-